

## **Bijzondere bijstand – verordeningen**

### **1. Individuele inkomenstoelage**

*Wettelijk kader*

Artikel 36, 8 lid 2 PARTICIPATIEWET

*Omschrijving:*

- Afschaffen langdurigheidstoelage
- Geen overgangperiode

*Toelichting:*

De financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn kan onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. Om die reden is bij de invoering van de WWB in 2004 de langdurigheidstoelage in het leven geroepen. Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoelage gedecentraliseerd. Ook is de langdurigheidstoelage sinds die datum een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand. Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoelage de langdurigheidstoelage.

*Voorwaarden* waaronder het college op verzoek (discretionaire bevoegdheid) een individuele inkomenstoelage aan persoon kan toekennen:

- belanghebbende heeft een langdurig laag inkomen en;
- heeft geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 Participatiewet en;
- heeft gelet op zijn omstandigheden geen uitzicht op inkomensverbetering.

De beoordeling door het college of er al dan niet sprake is van 'zicht op inkomensverbetering' zal aan de hand van de individuele omstandigheden van het geval moeten plaatsvinden. Het college zal in ieder geval de individuele omstandigheden zoals genoemd in artikel 36 lid 2 Participatiewet moeten betrekken bij de beoordeling van het recht op een individuele inkomenstoelage. Het betreft:

- de krachten en bekwaamheden van de persoon; en
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

### Voorgesteld beleid

Aanpassen verordening Langdurigheidstoeslag met de termen zoals gehanteerd in de Participatiewet, en de verwijzingen naar de artikelen in de Participatiewet. Daarnaast ook het onderstaande de raad voorstellen:

Beleidsvergelijking vigerende verordeningen Langdurigheidstoeslag				
	Alkmaar	Heerhugowaard	Langedijk	Politieke overweging
<b>Bedragen</b>	Echtpaar: € 517 Alleenstaande ouder: € 465 Alleenstaande: € 365	Echtpaar: € 400 Alleenstaande ouder: € 300 Alleenstaande: € 250	Echtpaar: € 517 Alleenstaande ouder: € 465 Alleenstaande: € 365	<p>Voor 2009 waren bedragen geregeld in de wet: plusminus 3 % van de bijstandsnorm. Na 2009 was de bepaling van deze bedragen aan de gemeente. De gemeente heeft de bedragen uit de wet voor 2009 overgenomen, en jaarlijks geïndexeerd. Heerhugowaard heeft om budgettaire redenen de bedragen verlaagd.</p> <p>Iemand van 65 jaar of ouder is uitgesloten van het recht op langdurigheidstoeslag. De rechtvaardiging hiervoor ligt in het feit dat de hoogte van de AOW-uitkering hoger is dan de bijstandsuitkering voor iemand die jonger dan 65 jaar is.</p> <p>Door het wegvallen van de categoriale regelingen zal het inkomen van de sociaal minima verminderen. Daarnaast heeft individuele bijzondere bijstand een minder bereik dan categoriale bijzondere bijstand.</p> <p>Het voorstel is te overwegen om de afwijkende bedragen (met indexering van 2014) tussen de gemeenten gelijk trekken: Echtpaar (gehuwd): € 525 Alleenstaande ouder: € 472 Alleenstaande: € 371</p>
<b>Inkomensgrens</b>	110 %	110 %	120 %	De categoriale bijzondere bijstand vervalt, en daarmee ook de inkomensgrens van 110 % van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Op basis van artikel 36 Participatiewet is nu bijzondere bijstand vanaf 120 % mogelijk. Voorstel is te overwegen om aan te sluiten bij de vigerende inkomensgrens van 120 % zoals die geldt voor de individuele bijzondere bijstand.

Beleidskeuzes over uit te sluiten doelgroepen en de nadere definiëring van zicht op inkomensverbetering werkt het college uit in beleidsregels (artikel 2, lid 3 “beleidsregels” van de verordening individuele inkomensstoeslag). Dit na vaststelling van de verordening door de raad.

### *Aandachtspunt*

#### **Zijn er juridische gevolgen als de verordening later dan 1 januari 2015 wordt vastgesteld?**

Artikel 78z lid 5 Participatiewet bepaalt dat verordeningen die zijn vastgesteld op grond van de WWB (voor nu van belang: de verordening Langdurigheidstoelage (nu: individuele inkomensvoet) en de afstemmingsverordening) gelden als regels zoals gesteld in de Participatiewet. Door het college op grond van de WWB genomen besluiten gelden als besluiten op grond van de Participatiewet. Deze besluiten moeten uiterlijk op 1 juli 2015 in overeenstemming zijn gebracht met de Participatiewet.

Wie op een datum gelegen vóór 1 januari 2015 op basis van de toepasselijke verordening recht had op langdurigheidstoelage, behoudt dat onverkort, ongeacht of hij voldoet aan de voorwaarden die per 1 januari 2015 zijn gesteld in artikel 36 van de Participatiewet en deze verordening. Toekenning van het recht op individuele inkomensvoet tegen een datum gelegen op of ná 1 januari 2015 is uitsluitend mogelijk als wordt voldaan aan de in artikel 36 van de Participatiewet en deze verordening opgenomen voorwaarden.

## **2. Individuele studietoelage**

### *Wettelijk kader*

Artikel 5 onderdeel d, artikel 36b lid 1 en lid 2 en artikel 78z lid 7 PARTICIPATIEWET

### *Omschrijving*

Een studieregeling, als vorm van bijzondere bijstand. Een mogelijkheid om aan mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, een individuele studietoelage te verstrekken als ze studeren. De gedachte is dat vooral voor mensen met een arbeidshandicap van belang is de positie op de arbeidsmarkt te verbeteren middels het behalen van een diploma. De individuele studietoelage stimuleert om naar school te gaan of een studie te volgen. Ook biedt de toelage een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een baan.

### Voorwaarden:

Belanghebbende voldoet aan de volgende voorwaarden, op de datum van de aanvraag:

- 18 jaar of ouder;
- heeft recht op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht heeft op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- geen in aanmerking te nemen vermogen heeft; en
- een persoon is van wie is vastgesteld dat hij niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

*Voorgesteld beleid*

Verordeningsplicht: de regels moeten in ieder geval gaan over de hoogte en de frequentie van de betaling van de individuele studietoeslag.

Na vaststelling van de verordening door raad, heeft het college de discretionaire bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen aan wie de gemeente de studietoeslag verstrekt of welke groepen zij uitsluit.